

Etapa națională a olimpiadelor școlare - 2026

Probă scrisă

ISTORIE

Clasa a XI-a

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În octombrie 1944, Churchill a întreprins o aproape exotică încercare de a reglementa viitorul Europei de Est direct cu Stalin. În timpul unei vizite de opt zile la Moscova, Churchill a schițat un aranjament al sferelor de influență și i l-a înmănat lui Stalin. În el, lua în considerare o delimitare a sferelor de influență sub formă de procente, conform căreia Marea Britanie obținea 90 de procente în Grecia, iar Uniunea Sovietică 90 de procente în România și 75 în Bulgaria; Ungaria și Iugoslavia erau împărțite egal, cu câte 50 de procente. [...] Două întâlniri la nivel înalt au avut loc - la Teheran, de la 28 noiembrie la 1 decembrie 1943, și la Yalta, de la 4 la 11 februarie 1945. În ambele ocazii, Stalin s-a străduit cât a putut să le demonstreze lui Churchill și lui Roosevelt că ei aveau mai multă nevoie decât el de întâlnire [...]. Yalta a dat naștere nemulțumirilor privitoare la configurația lumii postbelice. Totuși, când a avut loc întâlnirea, armatele sovietice își depășiseră deja toate frontierele din 1941 și se aflau în situația de a impune unilateral controlul politic sovietic asupra restului Europei de Est.“

(Henri Kissinger, *Diplomația*)

B. „Unii consideră revoluția socială ineluctabilă*; partidul, «avangarda proletariatului», nu trebuie doar să pregătească această revoluție, ci să și exercite, după răsturnarea vechii lumi, o dictatură care va îngădui transformarea societății [...]. Pe plan politic, Stalin instaurase încetul cu încetul o dictatură implacabilă, sprijinită pe o adevărată teroare, care a început în 1934, a atins apogeul în perioada 1936 și 1938 și a luat proporții gigantice, fiind îndreptată împotriva oponentilor reali, dar mai ales presupuși. [...]

Cât privește viitorul Germaniei, aliații s-au pus de acord să ocupe fiecare o parte [...] sovieticii și-au dat toată silința să «sovietizeze» zona pe care o supravegheau, ceea ce făcea imposibilă reunificarea acesteia cu Germania și deci încheierea unui tratat de pace. Divizarea Germaniei în două părți antagoniste (cele trei zone occidentale fuzionând progresiv, în ciuda prelungitei rezistențe a Franței) va deveni simbolul ruperii Europei în două. În toate țările ocupate sau eliberate de armata sovietică - Polonia, Cehoslovacia, Bulgaria, Ungaria, România, Iugoslavia, Albania, comuniștii au pus mâna pe putere, folosind o metodă aproape identică. Guverne rezultate din «fronturi naționale» constituite în timpul războiului se instalau cu sprijinul activ al armatei sovietice.“

(Jean Carpentier, François Lebrun, *Istoria Europei*)

**inevitabilă, de neocolit sau care nu poate fi împiedicată/evitată*

C. „Atunci când generalul de Gaulle vorbește de o organizare pașnică a continentului, el are de gând să ridice un cordon sanitar împotriva Germaniei; atunci când consilierul președintelui Truman, Clifford, evocă, în vara lui 1946, «construirea unei lumi a noastre», el are în vedere un bastion occidental protejat de universul sovietic; în sfârșit, atunci când la Zürich, pe data de 19 septembrie 1946, Winston Churchill lansează un apel la reunirea familiei europene, el își imaginează un protectorat anglo-saxon. [...] Această logică de uniune contractuală transfrontalieră e reluată în propunerea elaborată de Jean Monnet și Robert Schuman, pe data de 9 mai 1950. [...] Fiecare din părți recunoaște intangibilitatea frontierelor postbelice și trece peste barierele naționale în încercarea de a pune de comun acord - resursele vitale la dispoziția vieții economice.“

(Jean-Michel Gaillard, Anthony Rowley, *Istoria continentului european*)

D. „Coagulat în jurul figurii lui Benito Mussolini, fascismul se revendică drept o ideologie novatoare, diferită de toate mișcările politice anterioare. Pornind de la o critică dură a ideologiilor tradiționale, fascismul promite atingerea fericirii și bunăstării indivizilor (această viziune avea drept referință situația statelor europene după Primul Război Mondial, o perioadă de criză economică, inflație explozivă și o rată a șomajului foarte ridicată). [...] Viziunea integratoare a fascismului era cu precădere atractivă, pentru că venea să compenseze lipsurile

și incertitudinea socială cu proiecții imperiale (de la un imperiu italian care să refacă vechiul Imperiu Roman, până la Al Treilea Reich) clădite prin afirmarea în forță a națiunii sau rasei, prin unitate, coeziune, respect și dragoste de patrie, totul sub controlul unui partid unic și al unui lider suprem [...]. Teza centrală a fascismului constă în subordonarea integrală a societății față de statul-națiune: totul în stat, nimic în afara statului, nimic împotriva statului, spuneau adesea fasciștii. Fiecare individ trebuia să se sacrifice pentru gloria și măreția națiunii, cea care aducea indivizii împreună legându-i unii de ceilalți și oferindu-le în același timp un scop, o vocație, un sens mai înalt decât ei înșiși.“ (Bogdan Ciprian, Mișcoiu Sergiu, *Ideologii politice*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, o propunere referitoare la România și un factor favorizant al transpunerii acesteia în practică, din sursa **B**. **4 puncte**
2. Menționați câte o acțiune întreprinsă pe plan politic de liderul sovietic, din sursa **A**, respectiv din sursa **B**. **4 puncte**
3. Menționați o asemănare cu privire la ideile politice, pe baza surselor **B** și **D**. **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **B** și **C** un punct de vedere referitor la *configurația* Europei postbelice, susținându-l cu câte o informație din fiecare dintre aceste surse. **9 puncte**
5. Prezentați două deosebiri dintre alte două regimuri politice din Europa de Vest, în afara regimului din sursa **D**, în perioada interbelică. **10 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice desfășurate în Europa Occidentală, în deceniul șase al secolului al XX-lea, ca urmare a evenimentelor la care se referă sursa **C**. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Realizați, în patru-cinci pagini, o sinteză referitoare la România și Europa în secolul al XX-lea, având în vedere următoarele repere:

- prezentarea a două asemănări și a două deosebiri dintre instituțiile, mecanismele și politicile de rezolvare a conflictelor în deceniul trei al secolului al XX-lea, respectiv în perioada 1945-1955;
- precizarea a două cauze și a două consecințe ale migrațiilor în perioada postbelică;
- prezentarea unui aspect al economiei urbane din România în perioada 1947-1950;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția politică a României în perioada 1985-1991 și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argument istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.